

...czy jest ekologicznie czysta zdrowa. Według opinii agronomów i lekarzy. Mamy dobrze rozwinięte sadownictwo, rejon Klimczycy pod tym względem pomierza się na tle miejscowości gminy, jak i okolicznych Sarnaki, Holowczyce. Liczono już lipy.

Życie więc słabszych sukcesom, dzięki za rozmowę.

HISTORIA I ZABYTKI

Sarnaki były w średniowieczu osadą jaciwską. Według źródeł historycznych wioska została założona przed 1430 rokiem przez rod Sarnickich herbu Sępówron (stąd nazwa miejscowości), przybyłych tu z ziemi plockiej. Parafia sarnacka - obok pięciu innych: Drohiczyń, Węgirow, Sokółów, Mordy, Niemiojki - należy do najstarszych na Podlasiu. W dawnych aktach parafialnych znajduje się o tym zapis w języku łacińskim. Kościół wzniesiony jest w 1430 roku przez dziedziców sarnackich. W diecezji łuckiej, archidiecezji brzeskiej, dziale podlaskim, w aktach z 1446 roku wykazane są parafie: Mordy, Niemiojki, Sarnaki. W 1816 roku Stanisław hrabia Ossoliński, dziedzic dobr Sarnaki, wybudował nowy kościół pod wezw. św. Stanisława.

Okolo 1579 roku dziedzicem Sarnak i Chlebaczyna został Wawrzyniec Rawicz Witanowski. W połowie XVII wieku Sarnaki przechodzą na własność przybyłej z Anglii rodziny Bułterów, którzy szlachectwo polskie otrzymali w 1627 roku. Kilka lat później w 1657 roku, miejscowość jest dwukrotnie niszczone przez Kozaków w czasie wojen z Chmielnickim. Odbudowane, w roku 1754 otrzymują z rąk króla Augusta III prawa miejskie wraz z przywilejem organizowania 6 dorocznych jarmarków. Od 1809 roku miasto wchodzi w skład Królestwa Warszawskiego, a w 1813 r. zostaje zniszczone przez cofające się spod Moskwy wojska napoleońskie. Według danych z roku 1827 Sarnaki liczyły 792 mieszkańców w 99 domach. W 1869 roku carat odebrał Sarnakom prawa miejskie za udział mieszkańców w Powstaniu Styczniowym. W 1905 r. z inicjatywy proboszcza ks. Krzewskiego, powołano Kołko Rolnicze, w 1908 r. powstała poczta, a w 1910r. zorganizowano Kasę Oszczędności.

W sierpniu roku 1920 okolicę Sarnak stały się terenem walk wojsk bolszewickich z ustępującymi wojskami polskimi. Osada kilkakrotnie przechodziła z rąk do rąk. Dowódcą polskiej dywizji, która w lesie pod Holowczycami i Klimczycami stoczyła ciężkie walki, był płk. Tessaro.

II wojna światowa przyczyniła się do dalszej degradacji byłego miasteczka, jednak w czasie jej trwania Sarnaki na trwałe zapisały się na kartach historii dzięki jednej z najbardziej śmiałych i mających ogromne znaczenie w walce sprzymierzonych z Niemcami akcji wywiadu AK - rozmontowaniem niewypału rakiet V-2, która spadła na teren nadbużański w rejonie wsi Klimczycy, a następnie przepransportowaniem jej do Londynu.

O zabytkach Sarnak pisaliśmy już szerzej na łamach "GŁ", teraz więc tylko skrótko, dla przypomnienia:

- W Klimczycach (wsi założonej przed

1580 rokiem). Oficyna tzw. Kasztel murywana w 1840r. w oloczeniu drewniana oficyna z połowy XIX wieku, figura Matki Boskiej z 1852r. znajdująca się w parku krajobrazowym z połowy XIX wieku, w nim kilka lip drobnolistnych o wymiarach pomnikowych.

- W Kolonii Klimczyce - XVIII-wieczny spichlerz murywany, częściowo przebudowany i adoptowany na cele mieszkalne w XIX wieku.

- W Sarnakach - zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława B.M. drewniany, trójnawowy, zbudowany w 1811Br. z fundacji Stanisława Ossolińskiego, z murywaną dzwonnica z i.cw. XIXw. dwór murywany z 1830 roku obecnie własność Nadleśnictwa Sarnaki, browar murywany z II poł. XIX wieku, obecnie prywatny zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego.

- W Zabuzi - dwór murywany z II poł. XIX wieku z pozostałościami parku z XIX w. - obecnie własność prywatna.

Inne zabytki to: zagrody, domy drewniane, spichlerze z II poł. XIX i pocz. XX wieku - około 118 obiektów w różnych miejscowościach na terenie gminy.

GOSPODARKA

Przemysł na terenie gminy jest słabo rozwinięty. Działalność (głównie w sferze usług i handlu) prowadzi tu 135 podmiotów gospodarczych. Podstawową jednak dziedziną jest rolnictwo indywidualne, choć przeważają tu gleby słabe - V i VI klasy bonitacji. Na ogół nie tworzą one zwartych kompleksów. Na wysokim poziomie stoi w gminie sadownictwo, a wieś Klimczyce jest słynna ze swych upraw sadowniczych nie tylko w województwie. Działalność gospodarczą prowadzi też w gminie Spółdzielnia Kolek Rolniczych, w małym zakresie Gmina Spółdzielnia "SCH" oraz Bank Spółdzielczy.

TŁOCZNIA GAZU w Holowczycach

...jest największym zakładem pracy w gminie, zatrudniającym 110 pracowników

Tłocznia od 1992 roku kieruje mgr inż. Krzysztof Kalinowski, z wykształcenia energetyk, który pracę w tłoczni rozpoczął w 1990 r. na stanowisku dozoru technicznego. Pan Kalinowski obok funkcji kierownika zakładu pełni również mandat radnego gminy. Jest mieszkaniec Sarnak.

Zakład zajmuje się przesyłaniem gazu od granicy państwa do systemu gazowniczego w kierunku Warszawy. Obiekt jest zakładem ekologicznym. Gaz ziemny przesyłany przez tłocznię to w 90% metan pochodzący z dalekiej Syberii, bezpieczny i czysty ekologicznie. Zakład jest największym odbiorcą energii elektrycznej w rejonie Białej Podlaski. Posiada zakładowe osiedle mieszkaniowe w Sarnakach, zamieszkiwane przez około 40 rodzin. Obiekt isni czystością, jest ładnie zagospodarowany. Kierownictwo dba o warunki bytowe i placowe pracowników, na miejscu jest bufet i stołówka, a pracownicy mogą też korzystać z własnego osrodka wypoczynkowego w Augustowie.

Nadleśnictwo Sarnaki

Jest drugim pod względem ilości zatrudnienia zakładem pracy w gminie, zatrudnia około 70 pracowników. Lasy administrowane przez nadleśnictwo Sarnaki położone są na terenie województw: białkopodlaskiego i siedleckiego, zajmując łączną powierzchnię 10.338 ha. Składają się na nią 63 kompleksy leśne i leśnictwa: Drazniew, Dubicze, Gorki, Huszów, Kisielew, Kornica, Korczew, Mierzwice, serpelice, Tokary i Zabuzi. W rejonie działania nadleśnictwa Sarnaki znajduje się również około 11.000 ha lasów prywatnych. Na terenie nadleśnictwa występują głównie sosna, dąb, brzoza, olsza, świerk i modrzew. Wynikiem prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej jest stale rosnący zapas drzewostanów i zwiększająca się powierzchnia leśna. Obszar nadleśnictwa to nie tylko miejsce prowadzenia gospodarki leśnej, ale także tereny łowieckie i wypoczynkowe w dolinie Bugu. Gospodaruje tu 17 kol łowieckich, które troszczą się o faunę - dowodem czego

Holowczyce - obiekt tłoczni gazu

